

Ср. дали, дащо. б) въ *дополнителныхъ предложеніяхъ* чтобы, такъ что, въ *опредѣлительныхъ* таковъ, что: Да сѣ живы предны-тѣ жъбы, че задръжять. Ч. 146. Глѣдай добрѣ, никому нищо да не си казалъ за това (*никому ни слова*) Р. 113. Коя ъ не'еста дукад' да не земать: Коя не ъ,—да земать дукади,—Оти сега гла'и ми играеть. М. 57. Аль изанъ иматъ млада не'еста Рѣка да бацитъ, даръ да ѣ дарва. *ib.* 66. Стоюне, кумче Стоюне, Я да ми, кумче, посвириш С твоя-та гайда мѣшничка, Кумица да ми понграй Какъ Самодиви играйтъ (*А сырай-ка мнѣ, куманечекъ Стоянъ, на дудкѣ дугало мѣха, чтобы кумушка мнѣ поплясала на лагъ Самодивъ*). Д. 4, 66—70. Изметъ ке ти чина, 'лѣбо да ти ядамъ. М. 169. Чуди ся, мае майка му, На что ли Стоянъ да даде, На кававъ лесенъ занаятъ, Да му е лека работа, Да му е скѣпа цена-та, Даде го млада златарче—Израсте Стоянъ, порасте, Да иска да ся годява (*Мысленно томится матушка, на какое бы ремесло отдать ей Стояна, такъ чтобы и работа не была тяжела и цѣна—подороже—*). М. 117. Отъ зацплѣжътъ ся посѣвать въ дѣтца-та ватрѣшны нѣкои болести, отъ кои-то да си теглатъ черно-то тегло отъ сръдце, коремъ и пр. Л. Д. 1869 р. 95. Единъ да мльчи, другъ да брышолови ничто и никакво, трети срамежливъ или безочливъ... Единъ да ходи петь за четвери, а другъ изъ крѣчмѣ-тѣ да не излиза. *ib.* 108. А като го (*младиче-то*) погледашь че исцѣжда чяшиъ-тѣ докѣ му падне шяпка-та да ти ся потрѣси да бловашъ. *ib.* 117. 6) кто, что: Азъ мыслиъ че има нѣкой да го подпала. Р. 13. Вы сте чували да приказ'вать за велики Прѣславъ. Р. 1. На теб' сѣ фале лудо да млада—, да те позадре. М. 382. 7) потому что: На царя дѣто даваме, то не ни боли, да е халалъ, ама хеле туй владишкото даваніе много ни тежи. Зк. 20. 8) *передаетъ русскую конструкцию неопредѣленнаго наклоненія, управляемаго глаголомъ*: Той налучи врѣме да обае Симеона съ хубость-тѣ сестринѣ си (*Георгій нашель случай очаровать С. красотю сестры*). Р. 2. А сичко това почиташе ся да ъ неприлично за царево дѣте. *ib.* Никой не смѣяше да ся допре до неѣ (*никто не смѣлъ до нея коснуться*). *ib.* Народ-атъ поче да ся распрѣска. *ib.* 6. Союзъ да съ наст. временемъ л. св. *передаетъ конструкцию дат. пад. съ неопред. наклоненіемъ*: Това не ше да бѣде добро (*Не быть добру*). Р. 3. Народъ да пази да не бы да замине нѣкоя ордия Вѣгры. *ib.* 10. 9) *Сочетаясь съ наст. вр. глагола, союзъ да соотвѣтствуетъ повелительному наклоненію*: Да го закопамъ у сръдца-та си (*похоронимъ его въ утробъ своей*). Р. 47. Да ся пѣнишь, и да ся не пѣнишь, щѣ тя пзямъ—парвчкы съмъ далъ. Ч. 146 *Въ томъ же отпѣнкѣ значенія союзъ да сочетается съ формою бѣдѣ*